

RÁDAY
KÖNYVTÁR
BUDAPEST

A'
TSASZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 32.

Költ. Bétsbenn, Mindszent Havának (Octóbernek)
13-dik napján 1799-dik Esztendőbenn.

Béts.

Hollandiából hiteles Tudósítások érkeztek ide, az ott tusakodó Anglusoknak nagy következésű új győzedelméről, melynek környülállásait is fogjuk közölni, reményljük, a' jövő postánn.

Civitavecchia és Róma eránt, a' melly alkura léptek vala egymás között: a' Római földön kormányozott Frantzia Osztály-Generális Garnier, és a' Civitavecchiánál álló Angliai Ha-

E 1

jós-sereg-fszakasz Vezére, Commodore Troubridge: közlőtte már annak egynéhány tikkelyeit a Bétsi német Újságnak Oct. 16-dikánn költ Darabja. Ezen tikkelyek között a' 9-dikbenn, igen különös kívánságát nyilatkoztatta vólt a' Fr. Generális, hogy t. i. „a' Római Respublika' földjénn találtató minden vagyona a' Fr. Respublikának, a' mellyhez tartoznak a' (rablott) mesterséges-mívek is, meg - betsültessenn, 's a' Fr. Respublikának szabadságabann állyon: egy vagy több Biztosokat hagyni Rómabann; a' kiknek kötelessége legyen meg-tartani az említett vagyonokat, 's gondjokat viselni: míg a' Fr. Direktórium, olly rendeléseket nem tesz továbbra azok eránt; a' mellyek leg-inkább láttatnak meg egygyezni a' Nemzet' hasznával.“ — Illy furtsa feltételére Garnier-nek, e' vólt a' felelete az éltes Troubridge-nek: „Már régtől fogva szolgállok; de még soha meg nem értem: hogy a' kö-zönséges vagyonnak meg-tartása kívánódott volna (egy ollyatén egygyezni kívánó Fél dttal, a' melynek diadalmas Fellel vagyon dolga); miné-okaért meg nem állhat az egészsz Tikkely. Ki kell adni mindent; valami tsak a' Római Státus' tulajdona.

A' Magyar Haza' régi környülállásainak tökéletesebb esméretére szolgáló eredeti Kéz-írásoknak gondos Nyomozója, 's meg unatkozhatatlan Közlője, Tudós Kováchich Hazánkfia, most egynéhány napoktól fogva Bétsbenn múlatván, olly szerentsés vólt, hogy amaz esmeretes nevű 's érdemű néhai Esztergomi Er'sek Verántzitus

Antalnak feles számú munkáira tehetett szert; a³ mellyek jobbára a' nevezett Tudós író' saját pennájából folytak (autographumok), 's részszerént egészszek; és még eddig esmeretlenek voltak; részszerént tsonkák (Fragmentumok) ugyan; de olyanok is vagynak közöttök; mellyekből Kovachich Ur; a' már általa elébb közlött tsonka munkáit Verántziusnak; egészszekre ki-pótolhatja. Egy része ezen Dalmátziából került Kéz-írásoknak, magyar nyelven van írva. Ambár Verántzius, Dalmátziai származású volt; még is olly esmeretével birt a' magyar nyelvnek, hogy azon helyesen írt; mint ezt saját tapasztalásunk után írhatjuk; szerentsénk lévén a' talált kintsnek vi'sgálásához. Le vagynak a' magyar Kéz-írásokban írva: az 1504-diktől fogva; és az 1562-dik esztendőtol fogva 1566-dik esztendeig történt dolgok; mellyeket jól tudhatott Verántzius; mint a' ki éppenn azon időben élt; továbbá: Belgrádnak el-veztése; 's annak okai; János Vajda' tsalárdtsága; Szoliman Török Császár ellen való öfvsze-eszkü-se a' Fianak; Mustafának. Ezekhez járúlnak: két darab más Kéz-írások; mellyek közzül egy-gyk; Bornemíza Tamás Budai Polgár-nak magyar Históriaját foglallya magában, 1540- és 41-dik eszt-öröl; és a' másik; Veszprémi Püspök 's Horvát Országí Bán Berizló Péternek Enekét; mellyet magyarul írt 1515-dik eszt-ben Szabatkai Mihály. Egy ezen Enek versei közzül, a' mai írás' módja szerént; ez:

Ronyörögünk az Ur Istennek mi mind fejenként;

Hogy ne hagygyon Törököknek dúlnia körösként,
Bátoríttson viadalhoz minket mind fejenként.

Az említett magyar Kéz-írásoknál, többek még a' deákúl frottak, mellyeknek tárgyai közül valók: 1536-dik eszt—benn történt dolgok előadattatva Verántzius Mihály által; Bétsből Konstántzinápolyba, 1567-dik eszt—benn, Júl. 1-ső napjától fogva Aug. 22-dikéig tett útazás; az útazás' módja Konstántzinápolyba; a' Dunán Bétsből Budára való útazás' módja; Budának 1530-dik esztendőbéli ostromoltatása, előadattatva Verántzius Antal által; Verántzius Antal' Levele Joviushoz; az Erdélyi Székelyek; Moldva 's Erdély Országoknak és Transalpiná-nak fekvése; Verböczy halála; 's a' t.

Mind a' magyar Kéz-írásokat az eredeti formájú betűkkel; mind a' deákokat is szándékozik mentől elébb közre botsátani fáradságtalan Kovatsitsunk, mellyekkel, 3 Kötetre fog már nevedezni azon Munkája, mellyet illy tzím alatt botsátott a' múltt esztendőbenn Világ eleibe:

Scriptorés Rerum Hung. minores, hactenus inediti. Budae 1798. — Ezen hasznós ritkaságokonn kívül, sokkal többekkel, mind régiekkal mind újjabbakkal is, tette még magát érdemessé a' Haza eránt Kovachich Úr, mellyek közzül a' nevezetesebbek, e' következők: Merkur von Ungarn Pest. 1786. 8-ad forma. 4 Kötetbenn. — Beyträge zur neueren Litterargeschichte von Ungarn Pest. 1787. 8. — Dissertatio de Religione, ut ea Reip. curae esse debet, Pest. 1788. 8. — Gabrielis Kolinovich

Chronicon Templariorum. Pest. 1789. 8. —
 Solemnia Inauguralia Regum Hungariae. Pest. 1790.
 8. — Vestigia Comitiorum apud Hungaros ce-
 lebratorum. Budae 1790. 8. — Institutum Di-
 plomatico-Historicum. Pest 1791. 8. — Insti-
 tutio Grammatophylacii. Pest 1792. 8. — Sup-
 plementum ad Vestigia Comitiorum Budae 1798.
 8. 3 Kötetbenn. — Formulae Solemnes Styli
 in Cancellaria, Curiaque Regum, Foris minori-
 bus, ac locis credibilibus, authenticisque Regni
 Hung. olim usitati. Pest 1799. 4. — Ezekkel,
 s' ezekhez hasonló több betses kintsekkel, leg-
 nagyobb részént maga saját költségénn gazda-
 gitotta Kovatsits Úr, a' tudós Magyar Közönsé-
 get: és még az elő számláltaknál nyomosabb
 tárgyak is vagynak pennája alatt. — — Illy
 méltó Hazafit, közelebbről meg-esmértetni a'
 Magyar Haza' két kebeleibenn közönségessenn,
 valóságos hazafiúi köteleességünknék tartottuk.

Hadi Környülváltsók.

(Külföldi Tudósítások szerént.)

1.) Helvétziaiak.

Augsburgból Oct. 9-dikénn: — „A' mely
 ágyúzás, ezen Városnak déli vidékeire halla-
 tott Oct. 7-dik és 8-dik napjainn Helvétzia' szé-
 lei felől: tudjuk már részszerént, mitsoda ágyú-
 zás vólt? egy Schafhauseni Levélből, a' melly,
 Oct. 8-dikánn költ délelötti tíz órakor, s' eze-
 ket írja:

„Tegnap jókor reggel meg-támadtak az

Oroszok, és a' velek egygyesültt Palatinátusi Katonák, Orosz Hertzeg Gortschakow' vezérlése alatt, a' szomszéd hegyekenn feküdtt Franzíákat, 's el verték minden tanyáikból. Sokat el fogtak belőlök, a' kik között Helvétus parasztok is vagynak: 's ágyúkat is nyertek tőlök: de délutáni 3 óra tájbann, vízfőz-húzták magokat a' Paradiesnál lévő híd-sántzaiba, mivel az el-veretett ellenségnek segítségére érkezett Maszszéna. Az említett sántzokbann volt maga Rimszkoj Korsakow is, a' ki, Szuvarov' el érkezéséig, Fő-Vezére ezen vidékekenn az Orosz Seregnek. Az ellenség meg-támadta a' sántzokat, nagy kurjongatások között: de bár mint agyarkodott is: kéntelenítettett végre, vízfőz-vonólni nagy veszteséggel, a' melyet okoztak között, a' sántzokból ellene rettenetes módra durrogott kártátsok."

„Éjjeli 11 óraker, ide érkezett Károly Fő-Hertzeg, egynehány Hufzároktól kísértetve, egy hat lovas útzó-hintóbann; éjfélt utánn pedig, itt termett, mintegy hat ezer emberből álló Cs. K. Sereg-osztály is."

„Ma reggel, ismét nagy ágyúzás hallott; hanem még nem tudjuk a' következését."

Ulmából Octób. 9-dikénn: — „Ma reggel útzótt el innét Cs. K. Miniszter Gróf Lehrbach, Ludwigsburg felé. Kevéssel el-indúlása előtt, következő értelmű Irást vett Károly Fő-Hertzegtől, a' melly Donaueschingenből költ Oct. 7-dikénn."

• Ma reggel érkezett ide Glárusból egy Ta-

dósítás, a' melybenn jelenti Hertzeg Szuvarov Feldmarsall, hogy e' folyó Hónapnak 1-ső napján, az ellenséget Mollis-ig és Naeffels-ig, visszanyomta, 's két ágyút nyert el tőle. Négyfáz esett fogságba belőle, 's ezerenn részfzerént halva-maradtak, részfzerént meg-sebesedtek. — Az nap meg-támadta az ellenség Gen. Rosenberget Mattennél: de visszaverettetett, és Schwyz-ig üződött olly diadalmassann, hogy mintegy ezerenn estek belőle fogságba, kik között egy Generális, két Obersterek, 's tíz Tisztek vagynak; öt ágyúkat is nyert tőle Gen. Rosenberg, és sokat le-öldösött 's meg-sebesített közzüle. A' halva-maradtak közzül való Gen. Legoumier.“

2.) Német-Birodalmiak.

Aschaffenburgból (a' Moguntziai Választó-Hertzség' nevezetes Városából) Oct. 6-dikán: „Ambár tegnapelőtt és tegnap késő estig tusakodtak a' mi Hertzségünkbeli fel-fegyverkezett Lakosok, a' reguláris Moguntziai Katonaság és egy Cs. K. Sereg-szakasz' társaságábann, a' Ménus és Nidda wize' mellyékeinn, a' Fr—ák ellen: még is kevés embert vesztettek; ágyút pedig egygyet sem. Most már újra nevedik a' számok, 's visszavették előbbi tanyáikat, mellyekről visszavonták vala magokat.“

Aschaffenburgból Oct. 7-dikén: — „Tíz és tizenkét ezer között vólt azon Fr—áknak a' száma, a' kik meg-támadták vólt közelebb a' Seregünket. Az ő vesztéségjeket, melly, rá

ment hatfáz emberre: okozta főképpenn a' Nida hídjánál 's a' Griesheimi Híd-sántzánál mutatott ellentállása a' mi Seregünknek. A' nevezett Híd-sántznál, egy Moguntziai Pattantyús, jóllehet sebet kapott vala: még se' hagyta félbe szolgálatját; sőt el sütvén egy ágyút, ámbár ki volt már az vetődve előbbeni fekvő helyéből: leölt általa tíz Frantziákat, 's meg-tartotta az ágyút, az ellenség' kezébe való jutástól."

3. Olasz-Országiaiak.

A' Génuai leg-újabb Tudósításokból azt olvassuk: hogy Frantziák sinsenek ugyan többé benn Genua Városában, de a' Cs. K. Vitézek sem, kik bé-mehettek volna ugyan oda: de okos előre való nézésből nem tselekedtek. Ezen környúlállások szolgáltattak alkalmatosságot a' Genua' el-foglaltatásáról való több rendbéli Tudósításokra.

4. Hollandiaiak.

Lejddből Oct. 3-dikán: — „Annyival inkább lehet félteni Amsterdámot az Anglusoktól: mivel már, úgy hallyuk, hogy a' Lemmeri Kikötőhely, keves ideig tartott ellentállás után, által adta magát nekik."

5. Nagy-Britanniaiak.

Az Angliai Ország-gyűléssel, Sept. 24-dikén kezdette el a' Király újonnan az Ülés-tartást. A' melly Beszédet akkor mondott O Felsege, minekutánna elő-számlálta volna benne,

az egygyesültt Hatalmasságok' győzedelmeit: magasztalta az Orosz Császár' böltsességét 's nagy lelküségét; és végre ki-nyilatkoztatta az Ország-gyűlés' öfzfe-hivatása' czéllját, hogy t. i. meg-határozta az által a' Pólgár-Katonaságnak Hollandiába való el-küldhetését. — Ezen tárgy fenn is forgott már Sept. 26-dikán az Ország-gyűlés' Második Táblájánál. Sheridan, más Anti-Miniszteriálistákkal egygyütt, ellenzette azt, abból az okból, hogy a' Pruszsz Király neutrális akar maradni, 's az ő segített-gére tehát nem lehet számot tartani. — Pitt Miniszter' azt felelte: hogy a' Pruszsziai Király nem is kérődött meg a' segítség eránt. Megvallotta továbbá: hogy a' Hollandia erántt való szándéknak végre-hajtása, nem eshetik meg baj nélkül: de, avagy — úgymond — valamely nehézségéért, le-tegyünk e' mindjárt a' kezdetiben egy olly szándékról, melynek ditső következései lehetnek? Nem barátja az, a' Hazának, a' ki annak bátorságát meg akarja fojtani.

A' Tippo Saibonn vett nagy következésü győzelem, sok munkába, de kevés veszteségbe került az Anglusoknak. Nem ment többre t. i. három százharmintháromnál a' halva-maradt és sebbe-esett embereiknek száma.

6. Spanyol-Országiaiak.

Az Orosz Udvarnak had-hirdetését Spanyol Ország ellen, Sept. 7-dikénn tette a' Mádriti Udvari Ujság közönségessé: melyre feleletet nem adott a' Spanyol Udvar, azért, a' mint maga,

mondja, hogy meg ne kissebbíttse magát, hanem részéről Ő is hadat hirdetett Ruszszia ellen.

A' Fr. Direktórium által Spanyol Országtól segítségül kívántt földi Katonaságnak megindításáról még semmi Jelentést se' adott ki a' Madridi Udvar.

7. Frantzia-Országok.

Az újjonnan kiírtt Katonák' száma ugyan, 76,340-re megy, de maga megvallya a' Direktórium, hogy nem lehet azon számnak egy harmad részénél többet mint valóságost felvenni: mivel egy Rekruta nem alkalmas; más pedig megszökik.

Egy Kávéházat, a' melly Godeau nevezet alatt vólt esmeretes, bezáratott a' Politzáj, minthogy új gyanús ölfzgyűlések kezdettek benne tartatni.

Marseille (Marzília) partjaihoz 3 hajókon, hétfáz Nápolyi Republikánusok érkeztek, kikkel minthogy még nagyobbra nevedett már a' Fr. földön régebbenn élösködő Német, Lengyel, 's Olafz-Orzági és Hollandiai Jakobínusok' száma: a' Fr. Direktóriumnak olly tanácsot kezdenek némellyek adni erántok, hogy jó leszz őket, Mediolánumból való Serbelloni Polgár vezérlése alatt, Bonaparte' segítségére küldeni Egyiptomba, a' honnét úgy is egy Tengeri Tiszt érkezett Sept. vége felé, officiális Tudósításokkal, Bonapartétól.

A' Fr. Respublika' 8-dik esztendejének első napján, mindenik Direktor, nagy ebédet adott.

Sieyeshez voltak hivatalosok: a' Dániai és Spanyol Követek; Azzara Ur, az előbbi Sp. Követ; Massaredo Admirális, a' Breszti Kikötőhelyben lévő Spanyol Hajós-sereg' Vezére; 's Rheinhard; Macdonald; Beurnonville, és több más Generalisok. — A' Prufzszus és Hollandus Követek, a' Direktórium' új Elölülőjénél Gohiernél ebédeltek: egyéb külföldi Miniszterek pedig, kiknek száma azombann igen kevés mosanság, más Direktoroknál.

Elegyes Tudósítások.

Fő-Hertzeg Nádor-Ispányunknak Pétersburg felé való útazásáról olvassuk egy Levélből; hogy Izerentsés volt Ő Fő-Hertzogsége, mindnyájunknak öröme, még a' Izerentsétlenségben is. Tudniillik a' hintók 's kotsik közül, mellyekenn kezdette 's folytatta útját, a' véle lévő Méltóságokkal 's Tisztekkel együtt: jóllehet hat özfze-tört véletlenül, még is veszedelem nem esett; hanem más kotsira ülven tovább folytathatta útját kedves Jegyeséhez.

Pétersburgból írják, hogy a' Baváriai 's Palatinátusi Választó-Hertzogség' Örököse, meg kérte jövendőbeli Házastársul, az Orosz Császár' 4-dik Leányát, 's el is nyerte.

Néhai VI-dik Pius Pápa' halálát, Sept. 10-dikénn hirdette ki a' Mádriti Udv. Újság, rendkívül való nagy magasztalásai mellett a' Meghóltnak, kinek sorsánn lehető könnyebbítésért, mindent el követett a' Király.

Egyfzersmind parantsolatot adott ki a' Király, mely fzerént, a' mig új Pápa válaftódhatnék: az Érsekek és Püspökök, az Anyaszentegyház' régi Disciplinájához képeft, minden hatalommal, még a' házassági Dispenzátziókra néve is birni fognak, külbömben minden fontos dolgokbann, útasítást tartoznak ezen idő közbenn a' Királytól kérni: más fő Egyházi Személyek pedig az Ország-tanátsától.

A' Pápa-válaftást, Európának mostani háborús környülállásaihoz képeft, nem egy hamar reménylhetőnek írja az említett parantsolat: ellenbenn a' Bétsi Újságnak 12-dik Octóberi Darabja, a' helyét is ki-nevezte már az úgy nevezett Conclave tartásnak, t. i. Velentze és Pádua Városai közzül egygyiket, a' hová fognak özfze-gyülni a' Kárdinálisok, Pápa-válaftás végett; és már Oct. 2-dik napján Sz. Kollégium, vagy Conclave Titoknokjáúl, ki is neveződött Monsignor Consalvi, a' Velentzében tartózkodó, ('s a' mültt postánn általunk is meg-nevezett) Kárdinálisok által; kik a' végett a' Dékán Kárdinális Albáni által hivattattak özfze.

Velentzébül Oct. 5-dikénn: — „Kilentz napokig fognak itt néhai VI-dik Pius Pápa Exequiái tartatni. A' halotti-prédikáttzió' tartása, Monsignor Brancadoro-ra bízattatott.“

Spanyol Országának Amérikai birtokaibann, nevezetessenn Peru és Chili Tartományai bann igen nagy földindulás vólt, az újjabb Amérikai Tudósítások fzerént, melly, kivált Lima Városában több napokig tartott egymás után, 's te-

mérdek károkat, és a' levegő-égbenn rémítő hangzásokat okozott.

Dániában, a' Könyvnyomtatásra nézve, közönségesekké tétetődtek már a' régen vártt Királyi Rendelések Sept. 27-dikénn, mellyek között a' tilalmazó Tzikkelyek ezek: „Az úgy nevezett Anonymitás (a' Szerző' nevének feljegyztetése nélkül való írás) egyáltaljában nem engedődik. — A' ki másokat pártütésre unfolna: testi büntetést von magára. — A' ki, mérészlené betsmelni a' Konstitútziót, 's a' Királyi igazgatás' formáját, 's a' Király és Királyi Família felöl alatonító híreket hintegetne: nem különbenn a' ki a' Keresztyén Vallás ellen írna, 's más Religiók ellen motskolódná: számkivettetik. — A' ki más Fejedelmeket nyilvánóságosan sértegetne a' maga írásában: fenyítőházba zárattatik.“

Bamberg és Würzburg Tartományainak minden fegyvert fogható Lakosai, szorgalmatosann teszik a' vitézi gyakorlásokat, hogy, ha a' környülállások úgy hoznák magokkal: őket is szembe lehessen szállítani az ellenséggel.

Magyar-Ország.

Egy nemes érzésű Hazafi, Gömör Vármegyei Birtokos, T. Császár András Úr, Nemzete' ditsőségére 's javára el-tökélette magában, hogy Magyar-Országban meg-vesse a' fundamentomát töle ki-telhetőképpenn, a' Siket-némák' olly formájú taníttatásának, a' millyent Néhai 2-dik József Császár kezdetett el Bétsbenn,

1784-dik ezftendőbenn. Illy meg-betsülhetetlen szándékból, a' Csetneki Nevelő-Háznak egy Tanítójával Magda Pál Hazánkfiával, meg-tanultatja Bétsbenn T. Császár Úr, saját költségénn az említett tanítás' módját: és a' fel-állítandó Institutum' számára, oda ajándékozza a' maga Ro'snyói házat, egy jó nagy kertel egyetembenn. Hízi ezen Barátja a' Köz-jónak, hogy hasznos igyekezetét, más Hazafiak is hathatósann elő fogják mozdítani.

Zimonból Oct. 5-dik napján: — „Tegnap, minekutána el-végeztük volna, igen örvendetes czeremóniával; jó Fejedelmünk nevénapjának inneplését: által jött partunkra nagy pompával a' Belgrádi Komendáns; 's nagy tisztelettel is fogadtatott, az Erdody Magyar Lovas Reg — béli Vitézeinknek tisztekedesei; 's ágyú-dürrogások között. A' parton várta ezen nagy Vendéget az idevaló Komendáns; kivel minekutána barátságossann közlötte volna a' Basa; által-jövele' czellyát, a' lehetségig meg-vendéglődött a' Komendáns Úr által; ki a' többek között, Károly Fő-Hertzeg' Mannheimi győzedelmének el-beszéllésével is kívánta mulattatni a' Basát. Ezen diadalom' hallásából vett örömbenn a' Török Komendáns; ötszáz piásztereket osztatott ki. A' mi Komendánsunk; egéfsz a' Belgrádi partig viszta - kísérté ezen tisztelett jó Szomszédunkat.“

Pestről Oct. 21-dikénn: — „E' folyó Hónapnak 3-dikánn tette le az Augusztána Vallást tartó Budai és Pesti Evangélikusok' gyűlékezete;

az itt Pestenn építendő Temploma' fundamentom kövét háládatos czeremóniával."

Zala-Egerszegből (Szala Vármegyéből) Oct. 6-dikán: — „Tegnap Nagy-Kanizsáról jöven, találkoztam ezer száz Fr. Köz-Katonákkal, kik között 43 Tisztek voltak. Aug. 15-dikénn Novinál (a' Genuai földönn) történt véres ütközetben estek fogságunkba. Kapitány Szentiványi (a' Jellachich Rég—éből) kísérte a' Szegedi Várba, mintegy hatvan fegyveres Katonákkal. Minden Köz Frantziá Katonának egy napra egy garassa 's kenyere jár, a' Hadnagynak egy Hónapra 17 forintja egynehány krajtzárja, és a' Kapitánynak 40 forintja. Igen rongyosok, 's tzudarok voltak a' Közemberek. Alig láttam ötvent közzülök, kiknek tzipökjök, vagy sarujok lett volna. A' nadrágjok is vékony volt, talám fejér vészonból. Némellyekenn Magyar ruhát láttam; mélyet útjokbann ajándékbann kaptak a' könyörületes szivü Lakosöktöl. — — Igen kevés pénzt lát ezeknél a' Katonáknál az ember. — Soprononn is mentek keresztül egy két héttel ez előtt két tsapat Fr. foglyok, Po'son felé. Az első tsapat olyan Frantzia, és Svájtzer Katonákból állott, kik a' Sz. Gothárd hegyénél fogattattak el Helvétziabann; a' második tsapatbéiek pedig az Alessándriai Várból valók voltak, mind öfzfe mintegy 900-an. Ezek között többet látott az ember jó ruhábann: ámbar voltak köztök is sok tzudarok. Ezek, valahol pénzre tettek szert: mert a' hol megfázottak, mindjárt pénzbe jádzottak; többnyit

re Lottériát. Némelyek félre vonván magokat a' többi Frantziáktól, beszélték, hogy már nagyon meg-unták a' Respublikai tsalogató életet, 's alig várják, hogy Királyok alatt szolgálhassanak; de voltak köztök igen mérges tekintetű Republikánusok is, kik velünk beszédbe se' kívántak eredni."

Sopronból Oct. 14 dikém: — „Valóbann méltó a' mi E. első Vice-Ispányunk' azon ditséretre, mellyel emlékezett róla a' Hírmondó; azért is örömmel olvastuk azt. Több rendbéli közönséges hivatalokat viselt vala már ezen megtiszteltetése előtt T. Eötves Ferentz Úr; úgymint: Secretárius volt a' mostani Vice-Cancellárius Gr. Csáky mellett, midőn Ő Exc—ja Consiliárius volt a' Kir. Helytartó-Tanátsnál, 's egyszermind Director Commissáriaticus; továbbá a' mostani Judex Curiae mellett Expeditorságot viselt több ezttendőig; N. Tólna Vármegyében pedig, 3 ezttendeig Fő-Notáriusságot; 's Gróf Széchényi Ferentz mint akkori Kir. Kommisszárius Ő Exc—ja mellett is Pétsett, Fő Kir. Tifztséget. Nagyon betsültetett mindenütt, tudományáért, 's maga viseletéért."

„Jelen voltak a' meg-írtt Székújító-gyűlésén N. Vármegyénknek, a' Judex Curiae Végh Péter Ő Exc—ja; Gróf Széchényi Ferentz Ő Exc—ja; 's a' meg-hóltt Első Vice-Ispány Úr' testvérije, Personális Nagy Jó'sef Ő Nagysága; kik, sok más Méltóságokkal 's Nemesekkel egyetemben, közönségessenn kívánták Eötves Ferentz Úrnak Vice-Ispánnya való neveztetését."